

JAARVERSLAG 2013

verdieping en verbreding

instituut voor **Mensenrechten** en **Medisch Onderzoek**

Nienoord 5

1112 XE Diemen

T: 020-840 76 70

F: 020-840 76 97

info@stichtingimmo.nl

www.stichtingimmo.nl

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord

1.	Organisatie	1
1.1	Algemeen	1
1.2	Doel en missie	2
1.3	Organisatiestructuur	4
1.3.1	Samenstelling bestuur	4
1.3.2	Adviesraad	4
1.3.3	Bureau	5
1.3.4	Rapporteurs	5
1.3.5	Opleiding	6
1.3.6	Databestand	8
1.3.7	Publicaties	8
1.3.8	Jaarverslag 2012	8
1.3.9	Website & Nieuwsbrief	8
2.	iMMO-onderzoeken	9
2.1	Aanvraagprocedure	9
2.2	Onderzoek	10
2.3	Rapportage	10
2.4	Aantallen en resultaten in 2013	11
3.	Lezingen, trainingen en samenwerking	12
3.1	Trainingen en lezingen	12
3.2	Europese samenwerking	13
3.3	Samenwerking in Nederland	14
3.4	iMMO en de Tweede Kamer	15
4	Ontwikkelingen in 2014	15

Voorwoord

In dit jaarverslag leggen wij verantwoording af over de werkzaamheden die wij in 2013 hebben verricht ter realisatie van onze missie, een bijdrage leveren aan de bescherming van mensenrechten door

- het uitvoeren van forensisch-medische onderzoeken bij vermoede slachtoffers van marteling en inhumane behandeling, in het bijzonder in het kader van de asielprocedure en
- expertiseoverdracht (naar alle betrokkenen bij de asielprocedure).

Het asielbeleid van Nederland wordt door beleidsmakers geduid als 'streng maar rechtvaardig'. Over de (mate van) strengheid heeft iMMO geen mening, maar aan de rechtvaardigheid wil het zijn bijdrage leveren. In 2013 heeft iMMO verder gebouwd aan wat het voor alle betrokken partijen – asielzoekenden en hun raadslieden, beslissende overheden en magistratuur – wil zijn: een instantie op wiens oordeel als professioneel, robuust en onpartijdig kan worden vertrouwd. Die ambitie schept de verplichting dat wij voortdurend werken aan onze kwaliteit, onszelf daarop kritisch bevragen en ons daarover toetsbaar opstellen.

iMMO werkt geïnspireerd door een gevoel van rechtvaardigheid en vanuit een houding van onbaatzuchtigheid. Die onbaatzuchtigheid geldt eerst en vooral de rapporteurs en overige vrijwilligers, die hun deskundigheid en tijd om niet ruim ter beschikking stellen. Waarbij in het bijzonder de rapporteurs in hun werk onontkoombaar worden geconfronteerd met de schrijnende, niet zelden onbeschrijflijke verhalen van menselijkheid en onmenselijkheid. Het bestuur is hen allen veel respect en dank verschuldigd. Respect en dank zijn er uiteraard ook voor directie, medewerkers en vrijwilligers van het bureau. Werken in een organisatie met slechts beperkte middelen en dus een bescheiden bemensing vergt een grote inzet en inventiviteit en doet een extra beroep op allen. Zonder dat zou iMMO zijn belangrijke werk niet kunnen doen. Ook dank aan de leden van de Adviesraad, die bestuur en directie belangeloos hun deskundigheid en tijd ter beschikking stellen. Tot slot erkentelijkheid voor de organisaties die iMMO in de eerste jaren financieel ondersteunen.

Internationaal gezien heeft Nederland met iMMO een bijzonder initiatief binnen de landsgrenzen. Wij hopen en vertrouwen dat dit inzicht door alle belanghebbenden kan worden gedeeld. In 2014 bouwen wij verder aan ons instituut om het duurzaam te verankeren.

Namens het bestuur,

René Peters
voorzitter

1. Organisatie

1.1 Algemeen

In het tweede jaar van het bestaan van iMMO zijn belangrijke stappen gezet. In uitspraken van verschillende rechtbanken én de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 31 juli 2013, werd een iMMO-rapportage als een medisch deskundigenrapport aangemerkt. Omdat het in de uitspraak van de Raad van State om iemand met psychische klachten handelde, werd met die uitspraak het medisch steunbewijs op basis van psychische restverschijnselen gelijk gewaardeerd aan medisch steunbewijs naar aanleiding van fysieke klachten (bv. littekens). Dat is een belangrijke inhoudelijke ontwikkeling in het licht van forensisch-medisch onderzoek ten behoeve van de asielprocedure. De uitspraak betekent tevens erkenning van het belang van het Istanbul Protocol, de door de Verenigde Naties aanvaarde handleiding voor het medisch onderzoek bij slachtoffers van marteling. iMMO werkt volgens deze richtlijnen.

Het Istanbul Protocol is ook richtinggevend voor de nieuwe EU Procedure Richtlijn 2013/32/EU die op 26 juni 2013 werd aangenomen. Daarin is onder artikel 18 *Medisch Onderzoek* het volgende opgenomen:

Wanneer de beslissingsautoriteit dit voor de beoordeling van een verzoek om internationale bescherming overeenkomstig artikel 4 van Richtlijn 2011/95/EU relevant acht, en mits de verzoeker daarmee instemt, regelen de lidstaten een medisch onderzoek van de verzoeker betreffende aanwijzingen van vroegere vervolging of ernstige schade. Bij wijze van alternatief kunnen de lidstaten erin voorzien dat de verzoeker dat medisch onderzoek regelt.

De in de eerste alinea bedoelde medische onderzoeken worden verricht door gekwalificeerde medische beroepsbeoefenaars en het resultaat daarvan wordt zo spoedig mogelijk voorgelegd aan de beslissingsautoriteit. De lidstaten kunnen de medische beroepsbeoefenaars aanwijzen die deze medische onderzoeken mogen verrichten. De weigering van de verzoeker om een dergelijk medisch onderzoek te ondergaan, belet de beslissingsautoriteit niet een beslissing over het verzoek om internationale bescherming te nemen.

Overeenkomstig dit lid verrichte medische onderzoeken worden betaald uit openbare middelen.

De nieuwe regelgeving moet vanaf medio 2015 geëffectueerd worden. Hiermee is op Europees niveau gehoor gegeven aan de vraag om meer medische deskundigheid bij de herkenning van mogelijke slachtoffers van marteling en geweld. iMMO heeft in het licht van deze toekomstige regelgeving in 2013 gesprekken gevoerd met verschillende bij de asielprocedure betrokken organisaties die informatie wensten over de wijze waarop iMMO een dergelijk forensisch-medisch onderzoek uitvoert.

In 2013 zijn de contacten met de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) op verschillende niveaus geïntensiveerd. Naar aanleiding van het overleg aan de hand van casuïstiek zijn inhoudelijke misverstanden over en weer besproken. Het heeft ertoe geleid dat iMMO in het najaar de vraagstelling heeft aangepast en sinds het eind van 2013 een leeswijzer ter begeleiding van iedere iMMO-rapportage meestuurt. Intern heeft iMMO de opleiding van de rapporteurs geïntensiveerd. Veel rapporteurs hebben in 2013 drie of meer onderzoeken afgerond waarna een evaluatie volgde. Er zijn rapporteurs afgevallen maar ook nieuwe opgeleid. iMMO is ook blij met de instelling van de Adviesraad in 2013. Het betekent structurele input van ervaring van personen en instellingen.

Er was in 2013 sprake van verdieping en verbreding.

1.2 Doel en missie

iMMO levert een bijdrage aan de bescherming van mensenrechten, in het bijzonder door het uitvoeren van forensisch-medische onderzoeken van vermoede slachtoffers van marteling en inhumane behandeling en de overdracht van expertise daarover. Dit alles in het bijzonder in de context van een asielprocedure. Hiermee wordt ondersteuning gegeven aan de uitvoering van wet- en regelgeving met betrekking tot een zorgvuldige asielprocedure.

iMMO beschouwt de tijdige en adequate herkenning van slachtoffers van marteling en inhumane behandeling - met name in de asielprocedure - als een publieke, morele erezaak, gegeven letter en geest van de Nederlandse rechtsorde en de humanitaire traditie van ons land. iMMO beoogt daarin een waardevolle, onbaatzuchtige rol te vervullen.

De tijdige en adequate herkenning van slachtoffers van marteling en inhumane behandeling vergt expertise(ontwikkeling) en een gedisciplineerde organisatieopzet. Deze komen het best tot hun recht in een onafhankelijk en zich op deze problematiek toelegend instituut, waarin alle relevante disciplines zijn verenigd en in een geïntegreerde procesgang samenwerken.

iMMO wil een kennisinstituut zijn dat bijdraagt aan verwerving en verspreiding van kennis en kunde over slachtoffers van marteling en inhumane behandeling. Hiertoe behoren het doorgeven van ervaringen uit onderzoeken (met inachtneming van vertrouwelijkheid), het geven van advies en consultatie, het verzorgen van opleidingen - in het bijzonder ten aanzien van het stellen van de indicatie voor een onderzoek door iMMO - en het uitbrengen van (trend)rapportages, jaarverslagen en andere publicaties.

iMMO wil een vertrouwensinstituut zijn voor de slachtoffers van marteling en inhumane behandeling zelf, voor alle partijen die betrokken zijn bij de opvang, beoordeling en behandeling van die slachtoffers en voor de samenleving in het algemeen. iMMO beoogt dat zijn oordeel als een gezaghebbend professioneel deskundigenadvies door zoveel mogelijk betrokkenen wordt aanvaard en dat forensisch-medisch onderzoek als onderdeel van de asielprocedure is geborgd.

iMMO wil een actief lid zijn van de internationale gemeenschap van instituten betrokken bij opvang, onderzoek en behandeling van slachtoffers van marteling en inhumane behandeling.

iMMO heeft geen winstoogmerk en beoogt een financieel zelfstandige instelling te zijn.

iMMO tracht haar doelen te verwezenlijken door onder andere:

1. het opzetten en uitvoeren van objectiverend medisch en psychologisch onderzoek bij individuele personen;
2. het bevorderen van deskundigheid bij medewerkers en instanties die bij de opvang en de beoordeling van vluchtelingen zijn betrokken, onder meer door opleiding en training;
3. het verrichten of bevorderen van (wetenschappelijk) onderzoek, informatieverschaffing en maatschappelijke voorlichting;
4. het samenwerken met andere (inter)nationale organisaties op het terrein van vluchtelingen(zorg) en mensenrechten.

De activiteiten van iMMO worden uitgevoerd ongeacht politieke, godsdienstige of andere overtuiging en ongeacht ras, huidskleur, nationaliteit of etnische afkomst, geslacht, seksuele geaardheid, maatschappelijke status, leeftijd of taal van de vermoede slachtoffers van mensenrechtenschending.

Tijdens zijn adolescentie komt een man erachter dat hij homoseksueel is. In zijn land heerst daar een groot taboe op. Er ontstaan flinke problemen als zijn vader hem betrapt terwijl hij met een vriend zit te zoenen. Zijn vader wordt razend, sleurt hem de straat op en roept de buurt bijeen om hem te mishandelen. Betrokkene weet weinig over wat er daarna gebeurt, alleen dat hij een tijd later bijkomt in een ziekenhuis waar hij aan zijn hoofd blijkt te zijn geopereerd. Ook heeft hij diverse verwondingen. Hij verblijft langdurig in het ziekenhuis om te revalideren. Vanaf het moment dat hij daar als homo aangewezen wordt, krijgt hij in het ziekenhuis steeds minder verzorging en wordt hij steeds meer bedreigd. Hij moet vluchten, ondanks zijn heftige hoofdpijnen en geheugenproblemen.

In de asielprocedure lukt het betrokkene goed de grote lijn van zijn verhaal te vertellen. Maar als wordt doorgevraagd naar details, moet betrokkene het antwoord schuldig blijven. Hij beroept zich daarbij ook op geheugenproblemen. Na twee jaar raakt hij uiteindelijk uitgeprocedeerd: zijn verhaal is te summier, hij kan zijn vrees voor zijn leven wegens zijn seksuele geaardheid niet aannemelijk maken.

Intussen wordt hij behandeld bij een GGZ-instelling. Deze constateert een ernstige Posttraumatische Stressstoornis (PTSS) naast een slecht mentaal functioneren mede ten gevolge van een hersenoperatie en mogelijke hersenbeschadiging. Zijn advocaat start dan een procedure voor verblijf in Nederland wegens een ernstig ziektebeeld en het niet voorhanden zijn van behandelmogelijkheden in het land van herkomst. Ook vraagt de advocaat een iMMO-onderzoek aan.

De iMMO-rapporteur noemt de causale relatie tussen de lichamelijke verschijnselen, de psychiatrische problematiek en zijn asielrelaas zeer consistent. Verder spreekt het rapport over dusdanig ernstige cognitieve beperkingen dat het zeker is dat betrokkene nu niet goed zijn asielverhaal kan vertellen. Op basis van de beschikbare medische informatie én omdat de hersenbeschadiging ook al aanwezig was bij zijn eerste asielaanvraag, kan het eigenlijk niet anders dan dat die beperkingen ook golden ten tijde van zijn asielaanvraag. Met de iMMO-rapportage wordt een herhaalde asielaanvraag ingediend.

1.3 Organisatiestructuur

iMMO is op 14 juli 2011 opgericht en vanaf 5 maart 2012 operationeel. De stichting is gevestigd aan Nienoord 5, 1112 XG te Diemen en ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel Amsterdam onder nummer 53162528. De stichting heeft geen winstoogmerk.

iMMO deelt als zelfstandige organisatie de huisvesting met alle organisaties die deel uitmaken van Stichting Arq Psychotrauma Expert Groep (Arq). iMMO beschikt over drie kantoorruimten waaronder één onderzoekruimte, en kan verder gebruikmaken van de gezamenlijke voorzieningen van ARQ.

1.3.1 Samenstelling bestuur

iMMO wordt ondersteund door een betrokken en actief bestuur. In 2013 werd het bestuur gevormd door de heer mr. René Peters (arts) - voorzitter, de heer drs. Ren Sluis (econoom/accountant) - penningmeester, de heer drs. Ronald Rijnders (forensisch psychiater) en de heer prof. mr. Kees Groenendijk (emeritus hoogleraar rechtssociologie) - beiden algemeen lid. Per 1 december 2013 heeft Ren Sluis zijn functie van penningmeester neergelegd. Tot een nieuwe penningmeester is aangesteld, neemt de voorzitter de taken waar.

1.3.2 Adviesraad

In 2013 is de Adviesraad iMMO geïnstalleerd. Het bestuur heeft een Reglement Adviesraad iMMO opgesteld. De Adviesraad heeft als belangrijkste taken om de directie en het bestuur over de voorgelegde beleidsvoornemens te adviseren en relevante ontwikkelingen voor iMMO te signaleren. Verder kan de Adviesraad gevraagd of ongevraagd directie en bestuur adviseren over alle aspecten en ontwikkelingen die naar het oordeel van de Adviesraad van belang kunnen zijn. Bij de samenstelling van de Adviesraad wordt gestreefd naar een volledige en evenwichtige representatie van relevante disciplines, deskundigheden en achtergronden. Het gaat hierbij zowel om praktische als theoretische ervaring. Dit heeft in ieder geval betrekking op: forensische en curatieve geneeskunde; forensische en curatieve psychologie; mensenrechten; vreemdelingenrecht; gezondheidsrecht en asielzorg. De leden kunnen zowel op persoonlijke titel, op voordracht van de Adviesraad of als lid door een daartoe uitgenodigde organisatie zijn voorgedragen. Leden van de Adviesraad worden benoemd voor de duur van vier jaar. Direct aansluitend zijn zij twee maal voor eenzelfde termijn herbenoembaar.

De leden die in 2013 zijn benoemd, zijn de heer mr. drs. Piet van Geel (vicevoorzitter College voor de Rechten van de Mens), mevrouw drs. Frea Haker (programmamanager Pharos), de heer ir. Jasper Kuipers (adjunct-directeur VluchtelingenWerk Nederland), de heer drs. Christian Mommers (senior medewerker politieke zaken Amnesty International), mevrouw drs. Petra Pannekoek (projectcoördinator ASKV), mevrouw prof. dr. Henriëtte Roscam Abbing (emeritus hoogleraar gezondheidsrecht), de heer drs. Jan Schaart (lid Raad van Bestuur Arq) en de heer mr. Theo Wijngaard (advocaat en secretaris bestuur Johannes Wierstichting).

De Adviesraad kwam op 14 oktober 2013 voor het eerst bijeen en zal dat voortaan twee keer per jaar doen. Er is tijdens de eerste vergadering gekozen voor een roulerend voorzitterschap.

1.3.3 Bureau

Annemieke Keunen is per 1 maart 2013 tot eind 2014 aangesteld als directeur van iMMO (0,67 fte). Elsbeth Kors en Evert Bloemen hebben een aanstelling als respectievelijk klinisch psycholoog (0,44 fte) en arts (0,33 fte). Het bureau werd in 2013 bezet door Danielle Piechocki en Meeuw Kollen als dossier-/officemedewerkster (ieder 0,89 fte). Voor de administratie werden zij in 2013 voor enkele dagen per week bijgestaan door 4 vrijwilligsters: tot februari door Eline Schaart, tot september Dunia Al Badri, en vanaf april respectievelijk augustus door Jet Steen en Andrea Schipper. De staf wordt daarnaast, eveneens op vrijwillige basis, ondersteund door Adriaan Hennipman (chirurg n.p.), Marieke van den Heuvel (klinisch psycholoog n.p.) en Lenneke Heefer (huisarts) bij de beoordeling van de aanvragen en het begeleiden van onderzoeken en rapportages. Per 31 december 2013 bedroeg het aantal fte's 3,22 (bij een 36-urige werkweek). Voor juridische kwesties is er een afspraak tussen iMMO en VluchtelingenWerk dat iMMO gebruik mag maken van de faciliteiten van de helpdesk en Vluchtweb. Tenslotte wordt de huisstijl van iMMO onbezoldigd gemonitord door Karin Janssen Design.

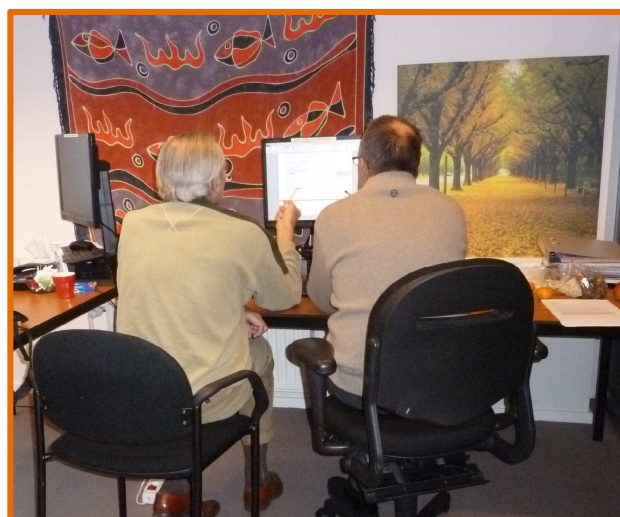
1.3.4 Rapporteurs

De forensisch-medische onderzoeken bij iMMO worden op vrijwillige basis verricht door artsen en psychologen. De rapporteurs beantwoorden aan een duidelijk profiel dat is vastgelegd in het Reglement Rapporteurs iMMO. Dit reglement, net als andere documenten te raadplegen op de website van iMMO, bevat (zorgvuldigheids)regels over de inzet en het handelen van rapporteurs.

De iMMO-rapporteur is geregistreerd in het iMMO-Tableau van Rapporteurs en onderschrijft het Reglement voor rapporteurs¹.

Regelmatig werken rapporteurs intercollegiaal samen indien de multiple medische problematiek van de te onderzoeken asielzoeker dat verlangt. Aan een rapportage wordt veel tijd besteed, volgens eigen opgave gemiddeld 20 uur per zaak. Er is altijd sprake van supervisie en 'collegiale tegenspraak'.

In 2013 zijn 10 nieuwe rapporteurs opgeleid maar er zijn door allerlei omstandigheden ook 10 rapporteurs afgefallen. Aan het eind van 2013 is het totaal aantal rapporteurs 51.

¹ te vinden op www.stichtingimmo.nl.

Rapporteurs in 2013:

W. Amptmeijer; N. Appelman-Dijkstra; A. Assink; G. van de Beek; Th. Benschop; J. van den Berg; M. Beuse; E. Bloemen; G. de Bont; D. Bosscher; S. Crombag; J. Dijk; N. Galjaart; C. Goosen; M. Groenberg; T. Haans; P. Hagens; L. Heffer; A. Hennipman; M. van den Heuvel; F. Horne; W. de Jong; F. Jongebloed; W. Kamp; A. Kievit; S. de Kock; M. Koelewijn; A. Koopmans; E. Kors; B. Kreis; M. Lagro; J.W. Langendijk; A. Liem-Buirma; L. Ligthart; A. Limburg-Okken; W. J. Lubbers; B. Marttin; E. Masset; B. Meuwese; E. Minkenberg; Y. Montfoort; J. Oomen; R. Ponsioen; K. Reenders; H. van Roijen; J. Rozenblad; H. Smits; E. Smits; S. Steenhuisen; D. Tijdink; M. van Toorenburg; A. de Voogt; J. de Vreede; F. Vries; M. Weeda; A. van der Werff-Verbraak; E. Wermers; G. van Zanten.

1.3.5 Opleiding

In 2013 is de opleiding tot rapporteur verder ontwikkeld. Na een introductietraining van één dag wordt men tijdens de eerste drie onderzoeken en rapportages intensief en individueel begeleid door de staf of een ervaren collega-rapporteur. Na drie onderzoeken vindt een mondelinge evaluatie plaats en wordt gezamenlijk beoordeeld of men verder wil en kan. Twee keer per jaar, in het voor- en najaar, zijn er intervisieavonden. In 2013 hebben in totaal acht intervisieavonden plaats gehad. In kleine groepen bespreken de rapporteurs daarbij hun ervaring met het verrichten van iMMO-onderzoeken.

Intervisiebijeenkomst rapporteurs iMMO november 2013

Eens in de negen maanden wordt een studiedag georganiseerd. De rapporteurs worden geacht bij alle bijeenkomsten aanwezig te zijn. Het bureau distribueert verder relevante literatuur en onderhoudt op het interne deel van de website een literatuuroverzicht.

Ten behoeve van een toekomstige accreditatie van de opleiding tot forensisch-medisch deskundige in het asielrecht, heeft iMMO in mei 2013 contact gezocht met Michel Smithuis, directeur van het Nederlands Register voor Gerechtelijk Deskundigen (NRGD) in Utrecht. De iMMO-richtlijnen, opleidings- en toetsingseisen zijn vergelijkenderwijs met die van het NRGD doorgenomen. In de toekomst mag iMMO gebruik maken van de expertise van het NRGD om de kwaliteitsnormen voor de iMMO-werkzaamheden verder te kunnen toetsen. iMMO heeft ook contact opgenomen met de opleidingsartsen en -juristen van de Medical Foundation, een zusterorganisatie van iMMO in Groot-Brittannië. De Medical Foundation verricht al meer dan 25 jaar forensisch-medisch onderzoek en publiceerde daarover. De opleidingseisen van hun rapporteurs en de inrichting van hun forensisch-medisch onderzoek zijn vergeleken met de werkwijze van iMMO en twee stafleden van iMMO hebben bij hen de introductie training en een jaarlijkse artsendag bijgewoond. De overeenkomsten en verschillen hebben de opleiding van iMMO helpen verdiepen.

Op 1 juni 2013 werd een iMMO-studiedag georganiseerd. Mevrouw mr. dr. D. Baldinger, voormalig bestuursrechter bij de Vreemdelingenkamer van de Rechtbank Amsterdam, sprak over de rol van het medisch steunbewijs in de asielprocedure. Tevens werd de marginale versus volle toetsing nader toegelicht. Vervolgens hield de heer drs. R. Rijnders, forensisch psychiater, een presentatie over het uitvragen van PTSS en sprak de heer drs. R. Aarts, aios psychiatrie, over PTSS en causaliteit. Na de lunch volgden twee parallele workshops. De een betrof littekenbeoordeling onder leiding van mevrouw drs. M. van der Linden, dermatoloog Academisch Medisch Centrum, en Janus Oomen, rapporteur iMMO/internist n.p. Het iMMO werkt voor de litteken beoordeling samen met de afdeling dermatologie van het AMC. In de andere workshop werd door Elsbeth Kors, klinisch psycholoog iMMO, aandacht besteed aan het verrichten van psychodiagnostisch onderzoek. Om de laatste ontwikkelingen op het terrein van de psychodiagnostische testen nauwlettend te kunnen volgen en evalueren, is een werkgroep in het leven geroepen met psychologen die hier in hun dagelijks werk ervaring mee hebben.

Workshop tijdens Trainingsdag iMMO 1 juni 2013

1.3.6 Databestand

Eind 2013 is een database gereed gekomen waarmee het proces van een aanvraag tot aan het resultaat gevolgd kan worden. Nieuwe dossiers worden daar sindsdien ingevoerd maar de resultaten van de oude dossiers moeten nog worden toegevoegd. Bij de publicatie van iedere Nieuwsbrief wordt het overzicht van het aantal aanvragen, onderzoeken en adviezen geactualiseerd.

1.3.7 Publicaties

iMMO heeft in 2013 aan een aantal publicaties meegewerkt:

- *Het iMMO stelt zich voor*, interview met Annemieke Keunen en Evert Bloemen door Maaïke Graaff, *Asiel & Migrantenrecht* 2013 nr.02, pp. 101-103.
- *Zoeken naar het verhaal achter de littekens*, Mira Zeehandelaar, *Wordt Vervolgd*, 7/8 juli/augustus 2013, pp 34-35.
- Twee rapporten van het International Rehabilitation Council for Torture Victims: *Recognizing victims of torture in National Asylum Procedures*, a comparative overview of early identification of victims and their access to medico-legal reports in asylum-receiving countries, 2013, en *Global Report on the UN international Day in Support of Victims of Torture*, 26 juni 2013
- Evert Bloemen en Annemieke Keunen *"Ik heb alle bewijzen op mijn lichaam...." Forensisch-medisch onderzoek in de asielprocedure. De eerste ervaringen na anderhalf jaar iMMO*, *Asiel & Migrantenrecht* 2013 nr.09 pp. 454 -460.
- Karin Zwaan, *Medisch steunbewijs in de asielprocedure de processie van Echternach*, *Asiel & Migrantenrecht* 2013, nr.10 pp.527-533.

1.3.8 Jaarverslag 2012

De financiële jaarrekening en het inhoudelijk jaarverslag over 2012 verschenen op 20 juni 2013. De jaarrekening is op te vragen bij het bureau, het inhoudelijk verslag staat op de website van iMMO.

1.3.9 Website & Nieuwsbrief

Op de website kunnen opdrachtgevers terecht met vragen en er staat beschreven hoe men een verzoek om een forensisch-medisch onderzoek in kan dienen. Ook kan men terecht voor de benodigde toestemmingsformulieren en machtigingen. Meer in het algemeen is (achtergrond) informatie over iMMO te vinden en er staan samenvattingen op van zaken waarin iMMO heeft geadviseerd evenals voorbeelden van hoe de IND of de rechtbank een iMMO-rapportage in een individuele asielprocedure heeft gewogen. Op de site is verder algemene informatie opgenomen voor artsen en psychologen die zich als rapporteur willen opgeven.

Particulieren kunnen zich ook via de site opgeven als donateur.

De website van het iMMO, www.stichtingimmo.nl, is voor een belangrijk deel tevens in het Engels beschikbaar. In 2014 zal de website op een aantal praktische en uiterlijke aspecten veranderen.

De nieuwsbrief van iMMO kwam in 2013 vier keer uit:
26 april
26 juni
24 oktober en
10 december

De gratis nieuwsbrief wordt breed verspreid en bereikt in elk geval alle belangrijke partijen die betrokken zijn bij de uitvoering van de asielprocedure. De nieuwsbrief staat ook op de iMMO-website.

2. iMMO-onderzoeken

De aanvraag voor een onderzoek kan worden ingediend door het vermoede slachtoffer van marteling en inhumane behandeling, diens raadsman of –vrouw, de IND, een rechtbank of een instelling die uitgeprocedeerde asielzoekers bijstaat. De vraagstellingen die iMMO hanteert zijn zowel van toepassing op asielzoekers die net in Nederland zijn gearriveerd als op hen die hier al langere tijd verblijven en een nieuw asielverzoek willen indienen. Gedurende 2013 zijn de vraagstelling en de werkwijze aangescherpt, onder meer naar aanleiding van een casuïstiekoverleg met de IND.

De iMMO-onderzoeken en -onderzoeksverslagen worden ingericht volgens het Istanbul Protocol (Manual on the effective investigation and documentation of torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment). Dit document werd in 2000 door de Hoge Commissaris voor de Mensenrechten van de Verenigde Naties aanvaard.

De procedure verloopt in het kort als volgt:

2.1 Aanvraagprocedure

Na ontvangst van de benodigde medische en juridische stukken, wordt bekeken of het dossier compleet is. Vaak worden nog ontbrekende stukken opgevraagd via de aanvrager. Tot op heden zijn de meeste aanvragen afkomstig van advocaten, medewerkers van VluchtelingenWerk of juridisch medewerkers van organisaties die sociaal-juridische hulp verlenen aan mensen die uitgeprocedeed zijn. Indien het dossier compleet is, wordt de aanvraag in het wekelijks stafoverleg beoordeeld.

Dit leidt tot een gemotiveerde toe- of afwijzing van de aanvraag. De algemene criteria hiervoor zijn in te zien op de website. Er zijn verschillende redenen waarom een aanvraag niet tot een iMMO-onderzoek leidt. Zo moeten er voldoende medische aanknopingspunten in het dossier aanwezig zijn die te maken zouden kunnen hebben met mensenrechtenschendingen in het land van herkomst. Ook zal de aanvrager aannemelijk moeten maken dat de inbreng van een forensisch-medisch onderzoek gezien de stand van de asielprocedure zinvol is. Als door de IND bijvoorbeeld ernstig wordt getwijfeld aan de opgegeven persoonsgegevens of als er al een Dublin-claim ligt, heeft een iMMO-onderzoek meestal weinig zin omdat dan andere juridische zaken in de asielprocedure doorslaggevend zijn. Indien het uitsluitend gaat om te bepalen of er belemmeringen te verwachten zijn bij het horen door de IND, dan zal iMMO de aanvrager adviseren een (her) onderzoek door MediFirst aan te vragen. Een afwijzing wordt altijd gemotiveerd.

Bij een toewijzing wordt de aanvrager geïnformeerd en wordt het dossier uitgezet voor onderzoek en rapportage.

2.2 Onderzoek

Bij de toewijzing van een onderzoek wordt gekeken welke discipline (arts, psychiater of psycholoog) nodig zal zijn voor de gepresenteerde klachten. Ook wordt rekening gehouden met het verzoek of de onderzoeker of de tolk een man of juist een vrouw kan zijn. Eventueel worden twee rapporteurs gevraagd gezamenlijk een onderzoek te doen; een arts en een psycholoog.

De rapporteur bestudeert voor het onderzoek de beschikbare medische en juridische stukken. Het iMMO-onderzoek verloopt bijna altijd volgens een vast stramien. Afhankelijk van de vraagstelling zullen bepaalde onderdelen wel of niet worden uitgevoerd.

Als er geen littekens zijn of lichamelijke problematiek geen grote rol speelt, zal het lichamenlijk onderzoek achterwege blijven. Bij een vraag naar beperkingen ten gevolge van psychische problematiek zal de focus liggen op het psychiatrisch en psychodiagnostisch onderzoek.

Het is vanzelfsprekend dat een lichamenlijk onderzoek slechts door een arts kan worden gedaan. Bij het littekenonderzoek bestaat, indien daar aanleiding voor is, de mogelijkheid tot samenwerking met de afdeling dermatologie van het AMC. Psychiatrische problematiek is het werkveld van zowel artsen als psychologen; zij zijn beiden bevoegd zijn om psychiatrisch onderzoek te verrichten. Het psychodiagnostisch onderzoek kan in principe door alle iMMO-rapporteurs worden gedaan. Zij zijn allen geïnstrueerd over het afnemen van de testen. De interpretatie van de testresultaten geschiedt echter altijd door een daartoe bevoegde psycholoog.

2.3 Rapportage

Een rapportage wordt opgesteld volgens een vast format. De psychische en somatische klachten worden zowel op zichzelf als in context beoordeeld op ernst en geloofwaardigheid. De interpretaties van de bevindingen van het lichamenlijk onderzoek, het psychiatrisch onderzoek en het psychodiagnostisch onderzoek vormen de basis voor het beantwoorden van de vraagstellingen.

Daarbij wordt de causale relatie tussen de medische bevindingen en het asielrelaas beoordeeld volgens de gradaties (§ 187) en binnen het klinisch kader (§ 287-290) van het Istanbul Protocol. Indien het de vraag betreft naar de mate waarin de psychische problematiek interfereert met het compleet, coherent en consistent kunnen verklaren over details van het asielrelaas, wordt de mate van interferentie aangegeven zoals omschreven in het protocol van het MAPP uit 2006.

Aan het eind van 2013 is een leeswijzer bij het iMMO-onderzoek opgesteld die nu met iedere rapportage wordt meegezonden. Deze leeswijzer is vooral bedoeld om vragen van niet-medici over de duiding van het Istanbul Protocol of de betekenis van psychodiagnostische testen, te kunnen beantwoorden.

Het iMMO streeft er naar alle rapporteurs op de hoogte te houden van een IND- beschikking of vonnis door een rechtbank waar een iMMO-rapportage in beoordeeld werd. Zij ontvangen wekelijks een overzicht van het bureau.

2.4 Aantallen en resultaten in 2013

In 2013 heeft iMMO 203 aanvragen ontvangen. Hiervan werden er 147 inhoudelijk beoordeeld en vervolgens 32 (22%) afgewezen. Van de 115 resterende aanvragen zijn er 55 in 2013 afgesloten met een onderzoek en rapportage en 6 alleen met een schriftelijk advies.

In 2013 heeft iMMO in totaal precies 100 onderzoeken en rapportages afgerond; in 2012 waren dat er 54. Hoewel iMMO in 2012 pas begin maart van start ging, is de afwikkeling van aanvragen in 2013 in verhouding flink toegenomen.

Resultaten bij IND of Rechtbank

In maart 2014 heeft iMMO bij alle opdrachtgevers de resultaten van de medisch-forensische onderzoeken in de asielprocedures van hun cliënten opgevraagd zodat de meest recente resultaten kunnen worden meegenomen in het jaarverslag 2013. De resultaten kunnen niet per jaar uitgesplitst worden omdat de asielprocedure (van begin aanvraag tot resultaat in een beslissing of vonnis) zeer lang kan duren, vrijwel altijd meer dan een jaar. Het meten van resultaten wordt bemoeilijkt omdat de IND bij een positieve beschikking niet motiveert op welke gronden dat gebeurt.

Van de in totaal in 2012 en 2013 185 uitgebrachte rapportages zijn op 20 maart 2014 de volgende resultaten bekend: in 78 dossiers werd een vergunning verleend (43%). In 6 zaken werd het asielverzoek tot in hoger beroep afgewezen. In 10 dossiers moet de IND nog een beslissing nemen en 13 dossiers liggen nog bij de rechtbank. In 7 dossiers loopt een hoger beroep (4 ingesteld door advocaat en 3 ingesteld door IND). In 5 dossiers moet de iMMO-rapportage nog worden ingebracht bij een in te dienen herhaalde aanvraag. Twee dossiers liggen bij het Europese Hof. In 61 dossiers is nog geen resultaat bekend. In 3 zaken is betrokkene teruggekeerd of met onbekende bestemming vertrokken.

Wekelijks worden de ontvangen beslissingen van de IND en de rechterlijke uitspraken door de staf besproken en van commentaar voorzien doorgestuurd aan de rapporteurs en het bestuur.

Een man vraagt asiel aan in Nederland. Hij meldt zich meteen bij de huisarts met klachten als buikpijn, hoofdpijn, slaapproblemen en somberheid. Betrokkene is een arme, analfabete man die in een sloppenwijk woont. Hij is lid van een politieke (oppositie)partij. Bij demonstraties tegen prijsverhogingen wordt hij opgepakt en gevangen gezet. In detentie wordt hij veel geslagen, krijgt weinig te eten, wordt voortdurend met de dood bedreigd en moet de doden begraven. De IND vindt echter dat hij tegenstrijdige en summiere verklaringen aflegt. Hij verklaart onder andere wisselend over het aantal demonstranten en medegevangenen, hij weet geen namen te noemen en hij is op een vreemde manier ontsnapt. Zijn relaas overtuigt niet en zijn aanvraag wordt tot in hoger beroep afgewezen. Intussen krijgt hij steeds meer psychische klachten en wordt hij verwezen naar een GGZ-instelling waar PTSS en een depressieve stoornis worden vastgesteld. Ruim twee jaar later vraagt betrokkene opnieuw asiel aan. Dan meldt hij dat hij tijdens zijn detentie naast mishandeld ook meerdere malen verkracht is. De aanvraag wordt echter afgewezen onder meer omdat hij reeds in de eerste procedure melding had moeten maken van het seksuele geweld, hoe summier dan ook. iMMO doet onderzoek en vindt de psychische klachten typerend voor het relaas van marteling. De aan het asielrelaas verbonden traumatische ervaringen zijn dermate ernstig dat ze compleet, coherent en consistent verklaren in de weg staan. iMMO concludeert dat betrokkene, op basis van de psychische problematiek met symptomen als angst, depressie, schaamte, niet anders kon dan zwijgen over het seksuele geweld bij de eerste aanvraag. Hij dient een tweede (herhaalde) asielaanvraag in op basis van de iMMO-rapportage. Hij krijgt alsnog een verblijfsvergunning.

3. Lezingen, trainingen en samenwerking

3.1 Trainingen en lezingen

- Op 21 januari 2013 hebben Annemieke Keunen en Elsbeth Kors op uitnodiging van de Rechtbank Noord-Nederland een workshop gehouden over het ontstaan en de werkwijze van iMMO. Juridisch medewerkers van de rechtbank Groningen en Assen waren daarbij aanwezig. Naast een algemene kennismaking met iMMO als instituut werd uitgebreid stilgestaan bij medisch inhoudelijke aspecten die kunnen spelen in een asielprocedure en hoe deze door iMMO worden geobjectiveerd en beoordeeld.
- Op 15 maart 2013 heeft Evert Bloemen een lezing verzorgd voor circa 80 AC- (aanmeldcentrum) advocaten tijdens een bijeenkomst die georganiseerd werd door de Raad voor de Rechtsbijstand.
- Op 19 juli 2013 vond in Amsterdam het International Congress on Law and Mental Health plaats. Namens iMMO heeft Dr. H.A.P.C. Oomen, arts en medisch antropoloog, een bijdrage geleverd aan een workshop 'Deniability and Retraumatization' waarin met aanwezigen uit de hele wereld werd stilgestaan bij de complexe fysieke en psychische problematiek van de asielzoekerspopulatie.
- Op 10 april en 3 juli heeft Elsbeth Kors vier verschillende trainingen gegeven aan medewerkers van VluchtelingenWerk. De training had tot doel meer te leren begrijpen hoe om te gaan met asielzoekers met psychische problemen. Ook kwam de werkwijze van iMMO aan bod en is het gebruik van de signaleringslijsten geoefend. In de middagen hebben intervisies met VWN-medewerkers plaatsgevonden.

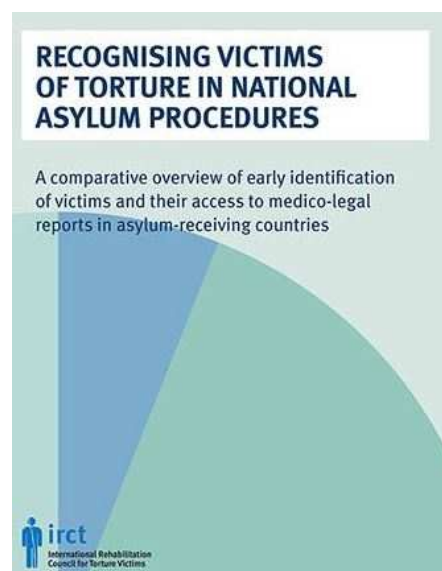
- Op 7 oktober presenteerde Rembrant Aarts, psychiater in opleiding bij GGZ Centraal, zijn wetenschappelijk eindreferaat over een bij iMMO uitgevoerd onderzoek: *“Medisch - psychiatrisch forensische rapportage bij asielzoekers”*.

Aan de hand van literatuur en een kwantitatieve analyse van iMMO-rapportages (N=97) werden onder andere de volgende vraagstellingen besproken: wat zijn de (psychiatrische) kenmerken van de onderzochte asielpopulatie?; hoe beoordelen de rapporteurs de eventueel aanwezige (causale) relatie tussen het asielrelaas en de bestaande psychopathologie?; welke variabelen spelen een rol in het tot stand komen van deze causaliteitsbeoordeling? Rembrant Aarts bereidt nu een artikel over zijn onderzoek voor.

3.2 Europese contacten

- In het Verenigd Koninkrijk bestaan drie grote organisaties die forensisch-medisch onderzoek verrichten ten behoeve van de asielprocedure. Bij één daarvan, de Medical Foundation (onderdeel van Freedom from Torture), heeft iMMO op 9 en 10 oktober in Manchester een training bijgewoond die men artsen aanbiedt. Net als in Nederland bestaat ook in het Verenigd Koninkrijk geen opleiding voor het doen van een forensisch onderzoek bij slachtoffers van marteling en geweld in de asielprocedure.
- De twee andere grote Britse organisaties die forensisch-medisch rapporteren zijn de Helen Bamber Foundation en Medical Justice; de laatste uitdrukkelijk alleen bij asielzoekers die in vreemdelingendetentie zitten. Op 14 oktober 2013 is een arts, verbonden aan beide instellingen, kennis komen maken bij iMMO. Met hem zijn afspraken voor samenwerking in de toekomst gemaakt. Zo wordt gewerkt aan de inrichting van een digitale atlas met littekens die ontstonden als gevolg van foltering en geweld.
- Op 25 november heeft iMMO in Londen met de directeur en medewerkers van de Medical Foundation besprekingen gevoerd. Het betreft een plan van iMMO om in 2014 bijeen te komen met een klein aantal organisaties à la iMMO en de Medical Foundation om als forensisch deskundigen, artsen en psychologen, te spreken over de randvoorwaarden die gesteld moeten worden aan de invulling van artikel 18 van de EU-procedure richtlijn. Op 26 november 2013 was iMMO vervolgens uitgenodigd tijdens de landelijke artsendag van de Medical Foundation in Londen.
- iMMO onderhoudt hiernaast goede contacten met de IRCT (International Rehabilitation Council of Torture Victims (IRCT)).

*Eén van de rapporten van de IRCT
waar iMMO aan meegewerkt heeft*

3.3 Samenwerking in Nederland

- Op 12 maart én op 17 december 2013 vond overleg plaats tussen bestuur en directie iMMO en het hoofd directie IND en de directeur asiel van de afdeling uitvoering van de IND. De resultaten van iMMO werden besproken en de criteria die iMMO hanteert voor toe- of afwijzing van aanvragen. En verder:
 - zijn afspraken gemaakt om twee maal per jaar een casuïstiekoverleg tussen de IND en iMMO te laten plaatsvinden;
 - werd verkend of iMMO mogelijk behulpzaam kan zijn bij het onderzoek naar asielzoekers met ernstige medische problematiek;
 - zal het Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie (NIFP) in 2014 een onderzoek doen naar 5 rapportages van iMMO;
 - hebben IND en iMMO de implementatie van artikel 18 van de EU-procedure richtlijn van 26 juni 2013 besproken en de mogelijkheden van financiering door het Ministerie van Veiligheid en Justitie. De IND heeft iMMO vervolgens bij de daarvoor verantwoordelijke instelling bij justitie, de Directie Migratiebeleid (DMB) geïntroduceerd. DMB is verantwoordelijk voor de aanpassing van de wet- en regelgeving in het asielbeleid én de financiering ervan.
- Op 22 april en 19 september 2013 vonden twee casuïstiekbijeenkomsten plaats tussen de staf van iMMO en circa tien IND-(beslis) ambtenaren en juristen. Besproken werd hoe medische oordelen bij iMMO tot stand komen en hoe de IND deze vervolgens juridisch weegt. Naar aanleiding van de eerste bijeenkomst is de iMMO-vraagstelling aangescherpt, naar aanleiding van het tweede overleg heeft iMMO een leeswijzer samengesteld die vervolgens aan de rapportages is toegevoegd. Op die manier hoopt iMMO de meest voorkomende problemen met het lezen van medische informatie door niet-medici, voor te zijn.
- Op 2 mei 2013 vond een overleg plaats tussen de IND (coördinator en adviseur medische zaken), de manager en directeur van MediFirst en iMMO-staf. Besproken is onder andere hoe de conclusies van een iMMO-onderzoek de resultaten van een MediFirst-advies vaak ondersteunen maar ook kunnen tegenspreken en hoe dat geduid moet worden.
- Op 20 augustus heeft Annemieke Keunen overleg gevoerd met mr. Annelies Hoftijzer, voorzitter van de *Specialistenvereniging migratierecht advocaten (SVMA)*, mr. Lineke Blijdorp als lid van de *Wetgevingscommissie Vreemdelingenrecht* van de Nederlandse orde van advocaten en lid van het overleg met vreemdelingenkamers, en tenslotte mr. Jakob Wedemeijer als lid van het bestuur van de *Vereniging Asieladvocaten en Juristen Nederland (VAJN)*. Er is verkennend gesproken over de mogelijkheid om in zaken die voor de rechter komen, ook een factuur voor een iMMO-rapportage in te dienen bij IND of COA in de verwachting dat deze tot de proceskosten behoren. Deze factuurregeling is met ingang van 1 januari 2014 in gang gezet.
- Annemieke Keunen en René Peters hebben op 2 december 2013 kennis gemaakt met het hoofd en een aantal van de medewerkers van de Directie Migratiebeleid Asiel Opvang en Terugkeer. Daarbij is ook gesproken over de wijze waarop DMB de invulling van een forensisch-medisch onderzoek in de toekomst voorbereidt in het licht van artikel 18 van de EU-procedure richtlijn van 26 juni 2013. De implementatie daarvan staat officieel gepland voor medio 2015.

3.4 iMMO en de Tweede Kamer

In het najaar van 2013 heeft iMMO gesprekken gevoerd met verschillende leden van de Vaste Kamercommissie Veiligheid en Justitie die asiel en vreemdelingenzaken in hun portefeuille hebben. Er is gesproken met Marit Maij (PvdA) Gerard Schouw (D66) Sharon Gesthuizen (SP) Malik Azmani (VVD) en Eddy van Hijum (CDA).

Tijdens de gesprekken is de voorgeschiedenis, werkwijze en plaats van iMMO in de asielprocedure aan de orde gekomen. Daarnaast is in alle gesprekken de implementatie van artikel 18 van de EU-procedure richtlijn aan de orde geweest.

Naar aanleiding van deze gesprekken zijn tijdens de begrotingsbehandeling van het Ministerie van Veiligheid en Justitie Kamervragen over de plaats en financiering van iMMO aan staatssecretaris Teeven gesteld. Deze vragen heeft hij schriftelijk beantwoord op 16 januari 2014. In zijn brief aan de Kamer van 16 januari 2014 schrijft de staatssecretaris: 'Met betrekking tot financiering is iMMO ervan op de hoogte dat er op dit moment geen beleidsmatige noodzaak noch budgettaire ruimte is. Het is nu niet te voorzien of dat op een later moment anders is' (Tweede Kamer, Vergaderjaar 2013–2014; 19 637 nr. 1768).

4. Ontwikkelingen 2014

iMMO is op dit moment de enige organisatie in Nederland met ervaring op het terrein van forensisch-medisch onderzoek volgens de richtlijnen van het Istanbul Protocol bij vermoede slachtoffers van foltering en geweld. In 2015 moet elke Europese lidstaat volgens artikel 18 van de EU-procedure richtlijn 2013/32/EU, een dergelijk forensisch-medisch onderzoek kunnen aanbieden. In 2014 zal iMMO zijn ervaring delen met de partijen die verantwoordelijk zijn voor de implementatie van artikel 18 in Nederland. Er zullen daarom gesprekken plaatsvinden met onder andere de IND, de Directie Migratiebeleid, Eerste en Tweede Kamerleden en de Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken.

Teneinde iMMO als onafhankelijk expertisecentrum te bestendigen, moet alle aandacht in 2014 gericht zijn op het veiligstellen van de bekostiging voor de komende jaren. Dit geldt in het bijzonder voor twee zaken. Ten eerste de inrichting van een geaccrediteerd opleidingstraject voor het forensisch-medisch onderzoek in de asielprocedure volgens de richtlijnen van het Istanbul Protocol. Ten tweede voor de ontwikkeling van een duurzaam bedrijfsmodel naar verdere professionalisering van een groep hoog opgeleide vrijwilligers. Omdat het aantal fte's op dit moment ontoereikend is, zal een actieve rol van mogelijke partners worden gevraagd. Getracht wordt om dat te realiseren met behulp van (vermogens) fondsen en particulieren. Bovendien probeert iMMO vanaf 1 januari 2014 de onderzoekskosten bij de overheid te incasseren; vanaf die datum ontvangen alle opdrachtgevers voor een iMMO-onderzoek een factuur om ter vergoeding aan te bieden bij de rechtbank, de IND of COA.

Er zullen actief nieuwe rapporteurs worden geworven die in het voor- en najaar van 2014 worden opgeleid. Dit is noodzakelijk omdat rapporteurs zijn afgevallen, er meer dubbelonderzoeken plaatsvinden en de wachttijd daardoor verder opgelopen is. In 2014 wordt de begeleiding van nieuwe rapporteurs uitgebreid en vinden twee studiedagen en acht intervisieavonden plaats. De accreditatie van de iMMO-opleiding zal verder worden uitgewerkt. Daartoe wordt samenwerking gezocht met partijen die dat in andere rechtsgebieden reeds realiseerden zoals de Nederlandse Vereniging voor Medisch Specialistische Rapportage (NVMSR), het Nederlands Register Gerechtelijk Deskundigen, in het bijzonder de Werkgroep Civiel- en bestuursrecht (Werkgroep CB) en het Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie (NIFP). Het NIFP verricht in 2014 een onderzoek naar iMMO-rapportages.

Op meerdere niveaus zal contact zijn met de IND en de Directie Migratiebeleid van het Ministerie van Veiligheid en Justitie om het werk van iMMO zowel in de uitvoering als wat betreft de regelgeving en financiering zo goed mogelijk te positioneren.

iMMO is uitgenodigd door de expertgroep Vreemdelingenrecht van de samenwerkende vreemdelingenkamers, om in 2014 over de werkzaamheden van iMMO te komen praten.

Gestreefd wordt om in 2014 opnieuw aandacht te besteden aan het werk van iMMO door publicaties in (vak)bladen van de belangrijkste beroepsgroepen; psychologen, medici en juristen. Dit jaar wordt eveneens getracht om aandacht aan het werk van iMMO te besteden in een landelijk dagblad. Samen met een aantal Britse zusterorganisaties wordt verkend hoe een digitale atlas van littekens als gevolg van foltering en geweld, ingericht zou kunnen worden.

Indien de bekostiging en tijdsinvestering het toe laten, zal in 2014 een expertmeeting georganiseerd worden met ervaren forensisch medisch deskundigen van een aantal Europese zusterorganisaties. Zo kunnen de aanpak en uitvoer van dit type forensisch onderzoek met elkaar worden vergeleken in het licht van de implementatie van artikel 18 van de EU-procedure richtlijn.

iMMO heeft betrokkene gevraagd naar de redenen voor het feit dat ze de verkrachtingen niet eerder, en ook niet tijdens de gehoren naar voren heeft gebracht. Ze geeft hiervoor meerdere redenen. Ten eerste wilde zij het liefste alle nare herinneringen vergeten en was ze bang dat deze weer opgerakeld zouden worden als ze erover zou vertellen. Ten tweede was ze bang dat haar echtgenoot ...of familie erachter zou komen.... Ten derde wist ze niets van de Nederlandse maatschappij, wist ze niet in hoeverre deze zaken doorgegeven zouden worden aan de autoriteiten van het land van herkomst. Ze verkeerde in een vreemd land, met kleine kinderen en was bang geworden voor het leven.